

Az első két nap eredményel az bizonyítja, hogy a részleg dolgozóinak kezdeti lelkesedése tetekket érlelő, komoly és megfontolt elhatározás. S ehhez az elhatározáshoz kívánunk mi is jó munkát és sok sikert az új gárzárészeleg dolgozóinak. Teljesítsék jó hírnevükhöz méltóan a III. pártkongresszus nagyszerű célkitűzéseiből rájuk háruló szép feladatokat.

Sikeres munkájuknak egyik titka az, hogy minden hónap elejétől kezdve igyekeznek naponta telteljesíteni néhány százalékkal előirányzatukat.

Pártja KB Politikájának nyilatkozata	3. old.
— Az amerikai lapok elláték az USA álláspontját az Amerikai Államok Szervezetének külügyminiszteri értekezletén	3. old.
— Fidel Castro beszéde egy havanai gyűlésen	3. old.
— Amerikai kémtegyenököket tartóztattak le a Német DK-ban	3. old.
— Erről—arról	4. old.

az Arad városi néptanács valamennyi képviselőjét a néptanács XVI. rendes ülészakára, melyet hétfőn, augusztus 29-én, délután 4 órakor tartanak a városi néptanács Köztársaság utja 75. szám alatti épületének dísztermében.

1. A nyári mezőgazdasági munkálatok elemzése és az őszi munkálatok előkészítése érdekében tett intézkedések.

Miclea Ilie,
titkár

A talajjavítás kollektív gazdaságainkban is igen fontos feladat. A fejlődő állattálmány minden gazdaságban nagy mennyiségű istállótrágyát biztosít. Azokban a gazdaságokban ahol a vezetőtanács jól szervezte meg a munkát, jutott idő arra is, hogy a szántással egy időben fölbe juttassák az istállótrágyát is.

A gyár valamennyi részlegén arra törekednek, hogy gyára-
piítsák az üjtők s egyben az
üjtőkös számát is. A széleskör-
ű népszerűsítő munka nem is
maradt eredménytelen. Ebben
az évben jelentősen megnöve-
kedett az üjtők és üjtőkös
száma. Ezzel magyarázható,
hogy az idén 544 üjtési ja-
vaslatot jegyeztek be. Ezek
közül igen sokat már eredmé-
nyesen alkalmaznak a terme-
lésben. Előzetes számítások
szerint ezek közel 3.000.000 lej
megtakarítást eredményeznek.
A gyár dolgozói büszkéi Hál-
mágen Nistor, Pteancu Ghe-
orghe, Bugarlu Petru, Balogh
Laos és a többi üjtőkre, akik
értékes javaslattal látnak ki.
Az üjtőmozgalom népszerű-
sítését szolgálja a nemrégien
megnyitott üjtők kiállítás is,
melyet a műszaki iroda elő-
csarnokában helyeztek el. A
kiállítás állandó jellegű. Be-
mutatja az üjtőmozgalom fej-
lődését, és néhány olyan alkalmat-
részt is, amelyet egy-egy üjtési
javaslat alapján készítettek el.
Kiállítások azokat a munka-
darabokat is, amelyek azt ábrá-
rólják, hogyan készítették el
az illető alkalmatrészt az üjtési
javaslat alkalmazása előtt. A
rendkívül nagy érdeklődésnek
öröndöz kiállítás szemlélteti

ujtömőszagalom... fejlődését az utóbbi tizenkét esztendő során.

Naponta sokan keresik fel a kiállítást. Nemcsak az új tölte látogatóinak ide, hanem a gyár többi dolgozója is. Az elért eredmények torlából új munkára serkentik a vagon-gyáriakat s újabb javaslatok bevezetésére ösztönzik a gyár több vezetőit.

A műszaki iródt is egyre többen keresik fel azóta, hiszen a javaslatok kidolgozása komoly dokumentációs munkát igényel. Az új tölteozalom sikerei folytán pedig egyre könnyebb lesz egy-egy munkafolyamatot s növekszik a megtakarítások értéke is.

A Téba gyárban igen nagy figyelemmel fordítanak a belső tartalékok felkutatására és hasznosítására. A vállalatban ott bizottság, öt különböző osztályon elemzi azokat a lehetőségeket, amelyek alapján meggyorsítható, vagy megkönnyíthető egy-egy munkaszakasz. Az újító iródban nemrégben összegezték, hogy e bizottságok hogyan tevékenykedtek ez év folyamán s munkájuk eredményeképpen hány javaslat látott napvilágot.

talékok előzetes számítások szerint 227.000 lej megtakarítást eredményeznek. A javaslatok közül eddig 11-et már gyakorlatban is alkalmaznak. A többi között például igen hasznosnak bizonyult javaslat a keményítő-paszta hatékonyságának vegyi úton történő ellenőrzése. Ez az eljárás hozzávetőlegesen nem kevesebb, mint 103.000 lej megtakarítást eredményez. E bizottság jó munkájára vall, hogy minden egyes javaslatot, amely a dolgozók részéről érkezik be, megválaszolnak, nem követnek megállapítások hasznosságát.

A befejező részlegen is eredményeket igazolnak a belföldi tartalékokat feltáró bizottság körültként munkáját. Mielőtt ezen a részlegen 14 javaslatot könyvelték el, ami előzetes számítások alapján 208.941 lej értékű megtakarítást eredményez majd. A főtechnikus részlegen pedig 8 javaslat szolgálja a termelői munkát.

Aki régen nem járt Aradon, örömmel veszi tudomásul, hogy mily nagy mértékben megváltozott a város arculata. Különösen a főutvonal kapott új színt. A Köztársaság útján állványok emelkednek a tömbházak homlokzatai előtt, jelezve, hogy mindenütt kömvesek szépítik, csinosítják városunkat. Új színekben tündöklő ma már az aradi házak sokasága és a régi, idejét multá izlettorellők is eltűnnek lassan. Hehlyük korszerű kirakatok veszik át.

város középpontjában, a **Roma**-
nának. Lańtul, Mátásuri és más
áruházak valóságoslag tündököl-
nek a Kőztársaság utján. S ha
este végig megyünk a főutvo-
nalon — a villamosvasút álló-
mástól — az Avram Iancu térg
— sokszínű neonreklámok ir-
ják a házak homlokzatára az
üzletek neveit. A kirakatokban
ezer és ezerféle áru bizonyítja,
hogy állandóan növekszik né-
pünk életszínvonal, fejlődik az
ország ipara.

S most nézzük meg: kik azok,
akik öntudatos munkájukkal
leginkább hozzájárulnak váro-
sunk szépítéséhez?

sel. Munkájukat úgy osztották be, hogy minden munkacsoport egy-egy fő utcarészre tatarozott, természetesen a mellékutakkal együtt. Így került sor a Köztársaság útján, a Karl Liebknecht utcában, a Potler, a November 7, a Horla, valamint más utcákban lévő házak szépitésére. A szorgalmas kömlésük ebben az évben 11.387 négyzetméter üdlet. és háztömbömlökzatozt tataroznak. Nem is olyan régen fogtak hozzá a Köztársaság útján lévő sportcikküket árusító, valamint a Libbrária Nostra üzletek kirakatjainak korszerűsítéséhez s a

Nem kell sok fantázia elképze-
lni egy vonatérkezőt az
üdülőhelyekre. Kofferek, táskák
kérülnek le a csomagtartó-
ból, boldog izgalom a fogadó-
termekben, ahol a villákat je-
lölik ki az üdülni készülő dol-
gozóknak.

velek. „Jól vagyok, csodás a táj.” Vagy: „Sok-sok üdvözet a festői szépségű üdülőhelyről...” S van olyan dolgozó is, – mint például Tóth Mihály, a Dimitrov-gyár villanyszerelője – aki a szerkesztőségnek is levelet küld. Nem ismerem Tóth Mihályt, csak levele futott be. Nem az

első ilyen levélvez én nem is az utolsó. Sok-sok érkezik belőlük. De ez mégis nagyobb figyelmet érdemel, mert Tóth elvtársának, a nehezezen kiváló dolgozójának, aki Sălăne-Moldovei-en tölti pihenőszabadságát, élénk a megfigyelőképessége. Aprólékosan leírja a fürdőhelyet, a szórakozási lehetőségeket a külön szakaszban ír arról, hogy 6k, ott, miképpen készülték Augusztus 23. fogadására.

.....különböző kultúrcsoportok keresik fel a fürdőhelyet... nem hiányoznak a sakk és futball-mérkőzések sem... térszene szórakoztatja az üdülőket s minden második nap táncestélyre gyűlnek össze a fürdőzők. —

Azután arról ad hírt, hogy barátságot kötött egy bukaresti esztergályossal, egy bakóli öntővel s egy nagyváradi főkönyvel. Beszélgetnek, szórakoznak. Sokszor megvitatnak valamit, de békésen. Tóth...

aradi fiókja közli, hogy Truter bukaresti egyetemi előadótá-
nár vasárnap, augusztus 28-án, délelőtt 11 órakor az aradi
színház Studioj termében előadást tart A munka iránti kom-
munista magatartás kialakítása az RMP II. kongresszus
célkitűzéseinek fényében címmel.

Több és jobbminőségű közszükségleti cikket készítünk műanyagból

A III. pártkongresszus dokumentumai alapján a Progresszív vállalatban is nagymértékben növekszik a termelés. A vezetőség, az összes dolgozók arra törekszik, hogy a lehetőségek, a belső tartalékok kihasználásával minél több és jobbminőségű közszükségleti cikket készítsenek műanyagból. Ennek érdekében növeljük a termelést, bővítjük a választékot és ügyelünk arra, hogy minőségileg kifogástalan árucikkeket gyártunk.

Ismeretes, hogy üzemünkben a szemüvegek és a nap-szemüvegek gyártását már évekkel ezelőtt megkezdtük. Jelenleg nagy féle keret és számos változatban gyártott nap-szemüveg készült vállalatunkban. E termékek minőségének javítása érdekében tökéletesítettük a gyártási folyamatot s kézi munkáról gépi munkára térünk át.

Gépesítjük a szemüvegek és az arak sajtolását, csiszolását és más munkafázisokat. Így javult a szemüvegek kivitelisége és nagy mértékben növekedett a munka termelékenysége. Ide tartozik még az is, hogy a szemüvegekhez használt nyersanyagok több, mint a felét helyileg állítjuk elő a hulladékok, a használt filmek ésszerű felhasználásával. Ugy tervezik, hogy a jövőben teljes mértékben helyileg látjuk el nyersanyagokkal a feladatok részleteit.

A füstgyártás is nagy lendületet vett. Azáltal, hogy cellulózból formába történő préseléssel állítjuk elő a füstöt, jelentősen leegyszerűsítettük a gyártási folyamatot és ugraszólván teljesen megszüntettük a kézi munkát. Ez a minőség javulását és a termelékenység sokszoros növekedését eredményezte.

Ma már számos közszükségleti cikk: terítők, csipkék stb. készülnek vállalatunkban. A terítők, bár egyre nagyobb előirányzatok, rendszeresen teljesítjük. A III. pártkongresszus dokumentumai, majd ezt követően a megjelent párt és kormányhatározatok lelkesítőleg hatottak a helyi ipari vállalat dolgozóira is. Ennek tulajdonítható, hogy mind több javaslat érkezik a vezetőséghez új műanyag közszükségleti cikkek gyártására. A mérnökök és technikusok bevonásával kollektív létesítjük, amely tanulmányozza és kísérleteket folytat műanyagfűgőnyök, ing és ruhagallérok, gyermekruhák és kerékpárfogantyúk, valamint akkumulátor lemezeit elválasztó fal, villamos kapcsolótáblák, kőfogóknak, nadrágszíjak, palackok gyártására. Tervbevételek műanyagból készült butor-zárak, orvosi műszerek készítését is.

A felsorolt cikkek mellett gyártásuk érdekében az egyik műhelyben négy korszerű hidraulikus présgépet szerelünk fel és más felszereléseket helyezünk üzembe. A technológiai folyamat további gépesítése révén a termelés nagyarányú növekedése várható.

Munkaközösségünk táradhatatlanul munkálkodik azon, hogy a pártszervezet irányításával gyakorlatba illesse azokat a nagy feladatokat, amelyek reá a lakosság jóminőségű közszükségleti cikkekkel való ellátása terén hárulnak.

Gálbacs László, a Progresszív helyi ipari vállalat igazgatója

A füstgyártás is nagy lendületet vett. Azáltal, hogy cellulózból formába történő préseléssel állítjuk elő a füstöt, jelentősen leegyszerűsítettük a gyártási folyamatot és ugraszólván teljesen megszüntettük a kézi munkát. Ez a minőség javulását és a termelékenység sokszoros növekedését eredményezte.

Megvalósulnak a kollektív szerződésben foglalt intézkedések

A Rajoni Szakszervezeti Tanács a közelmúltban elemzte, hogy az év elején megkötött kollektív szerződés előírásai miként valósulnak meg a gyakorlatban. A gyárakban, üzemekben és intézményekben ki-dolgozott és jóváhagyott kollektív szerződésekben számos olyan fontos kérdés megoldását írták ki, melyek közvetve, vagy közvetlenül hozzájárulnak az általános gazdasági tevékenység további javításához és a munkakörülmények jobba tételéhez.

Városunkban összesen 3.241 intézkedés megvalósítását foglalták a kollektív szerződések. Ezek 50 százalékát már az év első felében gyakorlatba ültették. A termeléssel kapcsolatban mintegy 700, társadalmi-kulturális téren több, mint 500, a munkafeltételek terén pedig közel 400 tervbevételek intézkedést valósítottak meg.

A December 30. gyárban példamutató munkát végeztek a kollektív szerződés előírásainak megvalósítása terén. A fennadában, a szövetségben, a befeljező részlegen és más helyeken kisgyepestéseket eszközöltek, megkönnyítették a munkafolyamatot. A CFR vagonellenőrző műhelyében mintegy 35 a termeléssel kapcsolatos intézkedést írtak gyakorlatba.

Megvalósultak a kollektív szerződés előírásai a Bernáth Andor gépjármű központban, a vasúti fűtőházban, az ipari termékeket árusító Helyi Kereskedelmi Szervezetnél, a Hegyaljai Villamosvasútnál és számos más helyen.

Tény azonban, hogy egyes vállalatokban nem tartották teljes mértékben tiszteletben a kollektív szerződést és megfellektek bizonyos tervbevételek megvalósításáról. A Városi Közfizetésben a tervbevételek közül eddig csak tízet valósítottak meg. A vállalat vezetősége és szakszervezeti bizottsága nem kezelte kellő felelősséggel a kollektív szerződés célkitűzéseinek teljesítését. Lemaradás mutatkozik a Dózsa György butorgyárban is, ahol 39 pontból csak hatot, a Junius 11. vállalatban, ahol 32 előirányzott feladat helyett mindössze 28-at ültettek gyakorlatba. Ez utóbbi vállalatban például nem szervezték meg a szakmai tanfolyamot, bár arra nagy szükség lenne.

Más vonatkozásban is mutatkoznak hibák. Így a Ránghet szerszámgépgyárban, igen helytelenül, nem jelölték meg a határidőt a kollektív szerződésben foglalt pontoknál és így a vállalatok teljesítése bizonytalanul ideig, egyik hónapról a másikra elhúzódik mivel nem lehet pontosan ellenőrizni a előírtak teljesítését. A Rajoni Szakszervezeti Tanács ja-

valosította az üzem vezetésének, hogy haladéktalanul küszöbölje ki e hiányosságot.

Annak érdekében, hogy a kollektív szerződések valamennyi előírányszava év végéig maradéktalanul megvalósuljon, szükséges, hogy a vállalatok vezetői és a szakszervezeti bizottságok hatékony ellenőrzést gyakoroljanak, kövessék figyelemmel a vállalatok teljesítését. Szervezzék meg úgy a munkát, hogy a következő hónapokban az elmaradt feladatok is megvalósuljanak. Ez szükséges mind a terv teljesítése, mind pedig a munkafeltételek további javítása szempontjából.

A Rajoni Szakszervezeti Tanács tervbe vette, hogy iparáganként elemzi majd a kollektív szerződések teljesítését és hatékony segítséget nyújt ott, ahol arra szükség mutatkozik. Minden erőnkel arra törek-szünk, hogy az összes vállalatokban jelenthessék év végén: maradéktalanul megvalósultuk a kollektív szerződésbe foglalt célkitűzéseket.

Popa Alexandru, a Rajoni Szakszervezeti Tanács ipari osztályának vezetője

A November 7 gyári fiatalok helytállása

Hazánk felszabadulásának évfordulóját és az IMSZ III. kongresszusát kiemelkedő termelési sikerekkel köszöntötték a November 7-gyár ifjúságkai is.

Ezekben a napokban valamennyi IMSZ-tag arra törekedett, hogy tudása, munkabírása legjavára járuljon hozzá a nagy évforduló és az IMSZ kongresszus tiszteletére tett feladatok teljesítéséhez. Az éleztő részlegen az ifjúságok vállalták, hogy 500 kiló szarított éleztővel termelnek többet, a megtakarítások érte-

két pedig 1500 lejjel növelik. Lelkes kezdeményezésükhöz csatlakozott a részleg többi dolgozója is. Így sikerült maradéktalanul valórváltaniok vállalatukat.

A malomrészleg fiataljai az újított tevékenységének fellendítésére fordítottak különös gondot ebben az időszakban. Nadráú Gheorghe és Péntek Sándor két újításával tűnt ki. A karbantartási műhelyben pedig arra törekednek, hogy a készülő desztilláló berendezés munkáját határidő előtt elvégezzék.

A November 7-gyár fiataljai élenjárnak a hazafias munkában is. Az utóbbi napokban 2000 kiló ócskavasat gyűjtöttek.

a Vörös Kereszt aradi bizottsága

közi tagjaival és a meghívottakkal, hogy a városiigeban augusztus 28-ra tervezett kerli ünnepélyt szeptember 18-ra halasztották.

Az aradi nyugdíjasok

kölcsönös önségélyező pénzára 1960 augusztus 28-án reggel 9 órakor tartja tisztújító közgyűlést az Aradeanca termelőszövetkezet klubhelyiségében (Eminecu utca 28).

Amennyiben a kitűzött időpontban a tagok nem jelennek meg megfelelő számban, a közgyűlést szeptember 4-én reggel tartják meg ugyanott és ugyanabban az időpontban, a megjelentek létszámára való tekintet nélkül.

Megjelent a KORUNK augusztusi száma

A folyóirat tartalmából: Kallos Miklós: Végimegyünk az uton. — Róth Endre: Munkásosztályunk szerepének növekedése. — Kun Endre: Közszükségleti javak termelése és élet-színvonal. — Fábry Zoltán: A műfaj neve — antiszizmus. — Olga Ergolic: Jó reggelt, emberek (önéletrajzi részlet). — Gabos Zoltán, Călina Mare és Weismann Endre: A modern fizika újabb problémái. — A. Harosov: Család és kommunizmus. — Mikó Imre: Debrecen: Márton, a bányász és a költő. — Danl Sándor: Debrecen: román katonabucsuatától. — Jánosházy György: Igazi színház — hamis színház. — Sándor István: A szövetéltetés, a biológia és orvostudomány nagy problémái. — Xántus János: Természetvédelem a Román Népköztársaságban. —

Bukaresti Dinamo — Budapesti Honvéd 4:0

A fővárosi Köztársasági Stadionban esti mérkőzés keretében villanyfényrel találkozott a két csapat. A nemzetközi mérkőzésen a Dinamo együttese győzött 4:0 arányban.

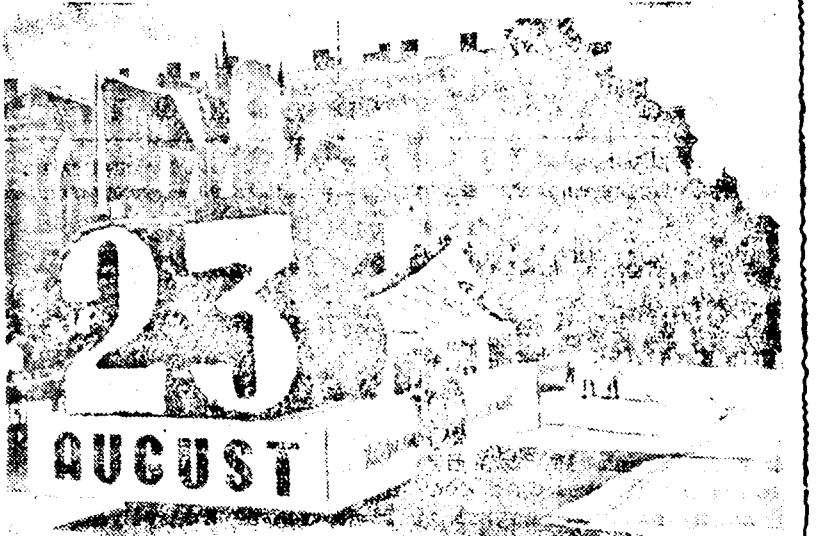
VASARNAP, DELUTAN

5 órakor UTA—UVA (Amte) barátságos mérkőzés lesz az UTA-stadionban.

Petre Ștefănescu Goangă, a nép művészenek aradi hangversenye

Az aradi Állami Filharmonia ének-kara és szimfonikus zenekara szombaton, augusztus 27-én este 8 órai kezdettel hangversenyt tart a Kulturpalotában. Műsoron: J. Strauss: Denevér (nyitány); Leoncavallo: Bajazzók (prológus); Gounod: Aria a Faust-ból; Verdi: Aria a Traviatából és a Trubadurból; Dinleu-Vladigherov: Hora Staccato; Mascagni: Paraszti órus és Paraszthecsuilet-ből; Beethoven: Rabok kórusa a Fidelio-ból; Rossini: Tiroli kórus a Wilhelm Tell-ből; Bizet: Arleziána. Közreműködik: Petre Ștefănescu Goangă, a nép művésze. Vezényel: Jan Hugo Huss, karigazgató; Paul Paradenco. Jegyek az ügynökkégnél, a hangverseny estéjén pedig a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

Képek az emlékezetes felvonulásról

Nagy tapsot kapott a Vörös Triko kötöttáru-gyár jelképes kocsija is.

A kürtösi kollektív gazdaság népes küldöttségének élén a pionírok haladtak fegyvermezt scrobán.

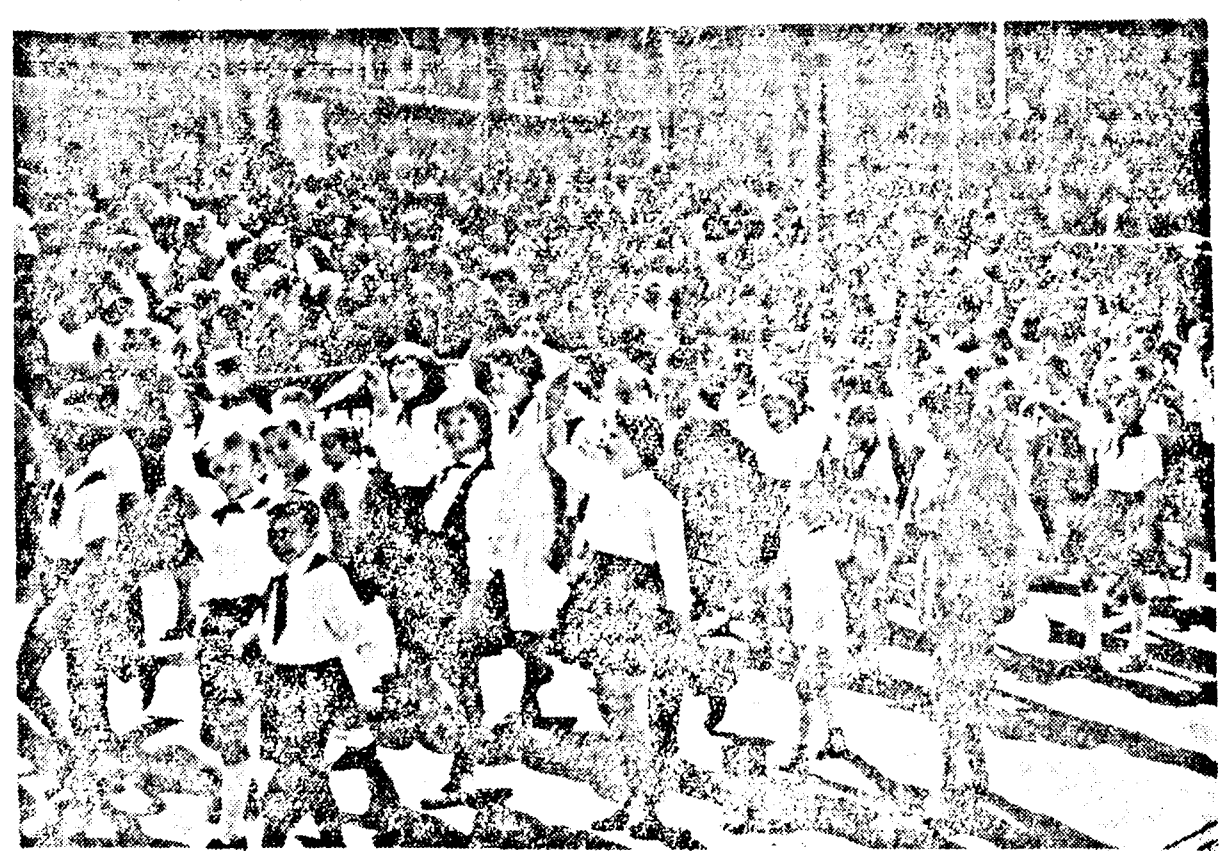
Az egészségügy fejlődéséről tanuskodott az egészségügyi dolgozók szimpósziás felvonulása.

Az anyaküti állami gazdaság jelképes kocsija az egyik fontos járművel ág, a kosárfonás termékeit mutatta be.

Az építkezési vállalat dolgozói is újabb munkasikerekről számolhattak be a felvonuláson.

Nagyon szép színfoltja volt a felvonulásnak a pirosnyakkendős pionírok vidám csoportja.

Sport híradó Sport híradó

Ünnepi sportesemények

Az augusztus 23-iki sportműsor során több sportágban rendeztek versenyeket.

KÉZILABDA

Az ICA és az UTA csapatai kispályás kézilabda mérkőzést vívtak, amelyet a rutinosabb ICA nyert meg 17:13 (12:8) arányban.

RÖPLABDA

A Construcorul röplabda csapata a városi válogatottat 3:2 arányban győzte le. Az egyes játszmákban szoros küzdelem alakult ki.

LABDARUGAS

Az Augusztus 23 labdarugó Kupa elődöntőjében az Aradi CFR 4:1 arányban győzött a FZ ellen, míg az Egyetértés 2:2 döntetlen eredményre jutott az UVA (Amte) több tartalékkal felálló együttesével szemben. A döntőt tehát az Aradi CFR és az Egyetértés csapatai játszották, amelyet a vasutasok nyertek meg 2:0 arányban.

Biztató előkészületi mérkőzés

UTA—Resicai CSM 5:0 (2:0)

Az UTA csapata hétközben Resicán játszott előkészületi mérkőzést az otthonában különösen jó eredmények elérésére is képes B-osztályú együttesével. Az aradiak biztató formában nyertek meg a mérkőzést és sok remény van arra, hogy a csapat az első őszi bajnoki találkozóira kitűnően felkészül.

Az első félidő góljait Floruț és Pop érték el. A szünet után Meckas, Pircolab és Czako voltak eredményesek.

Az UTA a következő összejövetelén játszott: Paur (Coman) — Szűcs, Bakucz II, Farmati (Neamtu) — Kapás, Jenei (Pecsovszki) — Teucean (Pircolab), Meckas, Pop (Tirlea), Floruț, Macavei (Czako).

A japán külügyminisztériumnak választania kell Indonézia és Hollandia között

DZSAKARTA. (Agerpres). Az indonézai közvélemény felháborodással szerezett tudomást arról, hogy a japán kormány állásfoglalása folytán Japán kikötőiben továbbra is horgonyt vehetnek azok a holland hadihajók, amelyeket a kolonialisták küldtek Nyugat-Irian partjait felé.

Japán álláspontja nemcsak barátságtalan Indonéziával szemben, hanem ellentétben áll a bandungi értekezlet szellemével is, hiszen az értekezlet minden formájában elítélte a kolonializmust — írja a Szuluh Indonézia című lap, majd hangsúlyozza, hogy az

országának meg kell szakítania gazdasági kapcsolatát Japánnal, ha ez nem változtat álláspontján.

Hasonlóképpen vélekedik a Bintang Timur nevű lap is, amely felhívja a figyelmet arra, hogy ha Japán engedékenységet tanúsít a kolonialistákkal szemben, könnyen elszigetelődhet az afrikai és ázsiai országoktól.

Szukarno elnök már kifejezte elégedetlenségét, a japán külügyminisztériumnak pedig elkerülhetetlenül választania kell Indonézia és Hollandia között — hangsúlyozza a lap.

Letartóztatások Spanyolországban

RÓMA. (Agerpres). Az Unita mértékadó köréből származó hírekre hivatkozva közli, hogy az utóbbi időben többszáz antifasisztát tartóztattak le Spanyolországban. Börtönbe vetettek hasonlóképpen 339 katolikus papot, akik az egyház vezetőségéhez tiltakozó levelet intéztek, s ebben hangsúlyozták, hogy Spanyolországban nincsenek politikai szabadságjogok, a néptömök pedig éheznek és nyomorban tengődnek.

Kongó ügye az összes afrikai országok ügye

— Lumumba miniszterelnök nyilatkozata —

LEOPOLDVILLE. (Agerpres).

TASZSZ: Lumumba, a Kongói Köztársaság miniszterelnöke augusztus 24-én este fogadta a TASZSZ tudósítóját, a Pravda, az ADN hírigénykés és az Observer című újság tudósítójával együtt. A miniszterelnök válaszolt az újságírók kérdéseire, akik megkérdezték, hogy a köztársasági kormány milyen eszközökkel szándékozik megoldani Katanga kérdését. P. Lumumba a kérdésre válaszul határozottan kijelentette: „Saját erőnkkel fogjuk megoldani ezt a problémát”. Hozzátette, hogy a központi kormányt csak az akadályozza meg a rend helyreállításában Katanga területén, hogy belga csapatok vannak Katangában, s hogy számos nyugati hatalom támogatja Belgiumot és Chombe bábukormányát. Nem kételkedünk abban — hangsúlyozta P. Lumumba —, hogy a rendet rövidesen helyreállítjuk, mivel a lakosság döntő többsége támogatja a központi kormányt, Chombe pedig csak a belga szuronyoknak köszönheti létét.

P. Lumumba az ENSZ kongói szereplőitől szöveget kiemelt a Biztonsági Tanács határozatának pozitív jelentőségét. Mint hangsúlyozta, ennek eredményeként kezdődött meg a belga csapatok kivonása Kongó területéről. Ennek ellenére — tette hozzá — népiünknek

és a nemzetközi közvéleménynek is éberen kell őrködni a Biztonsági Tanács határozatának teljesítése fölött, mivel egyes nyugati körök saját céljaikra próbálják felhasználni az ENSZ-t és a világszervezet segítségével szeretnék új színteret felütni a régi kolonializmusra. Erre használják Hammarikjöld ENSZ föltárást is. P. Lumumba itt példaként hozta fel azt, hogy a belga hatóságok Hammarikjöld tudatában belga csendőrséget küldtek Katangába „műszaki segítségnyújtás” ürügyével.

P. Lumumba a továbbiakban utalt az afrikai országok külügyminiszteri értekezletére s kijelentette, hogy ennek célja közelebb hozni egymáshoz az afrikai államokat, megerősíteni pozíciójukat a nemzetközi kolonializmus manőverével szemben. Ez az értekezlet bebizonyítja az egész világnak, hogy Kongó ügye az összes afrikai országok ügye.

A TASZSZ hírigénykés tudósítóját felkérte a kongói kormányt, üzenjen néhány szót a szovjet embereknek, akik nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísérik a kongóiak hősies függetlenségi harcát. P. Lumumba kijelentette: „Még Kongó függetlenségének kiáltása előtt és azután is állandóan éreztük a Szovjetunió erkölcsi támogatását, amiért mélyszégyen hálaság vagyunk a szovjet kormánynak és népnek. Most nemcsak a Kongó ügye, hanem az összes afrikai országok ügye.”

és a nemzetközi közvéleménynek is éberen kell őrködni a Biztonsági Tanács határozatának teljesítése fölött, mivel egyes nyugati körök saját céljaikra próbálják felhasználni az ENSZ-t és a világszervezet segítségével szeretnék új színteret felütni a régi kolonializmusra. Erre használják Hammarikjöld ENSZ föltárást is. P. Lumumba itt példaként hozta fel azt, hogy a belga hatóságok Hammarikjöld tudatában belga csendőrséget küldtek Katangába „műszaki segítségnyújtás” ürügyével.

P. Lumumba a továbbiakban utalt az afrikai országok külügyminiszteri értekezletére s kijelentette, hogy ennek célja közelebb hozni egymáshoz az afrikai államokat, megerősíteni pozíciójukat a nemzetközi kolonializmus manőverével szemben. Ez az értekezlet bebizonyítja az egész világnak, hogy Kongó ügye az összes afrikai országok ügye.

A TASZSZ hírigénykés tudósítóját felkérte a kongói kormányt, üzenjen néhány szót a szovjet embereknek, akik nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísérik a kongóiak hősies függetlenségi harcát. P. Lumumba kijelentette: „Még Kongó függetlenségének kiáltása előtt és azután is állandóan éreztük a Szovjetunió erkölcsi támogatását, amiért mélyszégyen hálaság vagyunk a szovjet kormánynak és népnek. Most nemcsak a Kongó ügye, hanem az összes afrikai országok ügye.”

A lap egyebek közt hangsúlyozza: Az amerikai imperia-

A Mali Allamszövetség miniszterelnöke kérte a Biztonsági Tanács összehívását

PARIZS. (Agerpres). Modibo Keita, a Mali Allamszövetség miniszterelnöke augusztus 25-én sajtóértekezleten kérte, hogy az ENSZ hívja össze a Biztonsági Tanácsot az egyes reakciós elemek szakadár tevékenysége folytán a Mali Allamszövetségben kialakult helyzet megtárgyalására, valamint azt, hogy az ENSZ küldjön csapatokat Maliba.

De Gaulle tábornok meghívására utalva (de Gaulle a Szudán és Szenegál — Mali Allamszövetség tagállamai — közt ellentétet megtárgyalására Modibo Keitát Párizsba hívta) a miniszterelnök kijelentette, hogy valószínűleg egy későbbi időpontban utazik Párizsba.

Modibo Keita felhívta a kongói ENSZ-es csapatok részvételét Mali zászlóaljat, hogy „ne legyen kétség az eszköz Chombe és mindazon kezében, akik merényletet kísérlnek meg Afrika méltósága és becsülete ellen”.

A náci által üldözött személyek szövetsége elítéli a Bundeswehr emlékiratát

BONN. (Agerpres). A náci által üldözött személyek szövetsége nyilatkozatot adott ki a Bundeswehr főparancsnokságának azzal az emlékiratával kapcsolatban, amely ultimátumszerűen követelt a

Bundeswehr nukleáris felfegyverzését. A szövetség határozottan tiltakozik a tábornokok felhívásai ellen, amelyek újabb katonai katasztrófával fenyegetik a német népet.

Népiünk történetébe — hangsúlyozza a nyilatkozat — a tábornokok csupán századunk során kétszer avatkoztak bele és ugyancsak kétszer borzalmas vereségek és millió és millió emberélet elvesztése után, népiünk a megsemmisülés küszöbére került. Heusinger, Ruge, Kamhuber és Zerbelt tábornokok és a hozzájuk hasonlóak, akik a hitlerista Wermachtban szolgáltak, most oda juttatták a Bundeswehrt, hogy elfelejtse a két világháború tanulságait... A tábornokok urak levetették az álarcot.

A nyilatkozat befejezésül kiemelt, hogy „a nyugati német tábornokok emlékiratára csak egyetlen választ lehet adni: „a demokratikus erők szoros összefogását a béke, a demokrácia megmentéséért, a német nép ragyogó jövőjéért”.

Az angol tengerészek folytatják a sztrájkharcot

LONDON. (Agerpres). Augusztus 24-én Anglia több kikötőjében gyűlés, tartottak a sztrájkoló tengerészek és ki-nyilvánították azt az elhatározásukat, hogy a harcot mindaddig folytatják, amíg kivívják béremelési követeléseiket és a munkahely megrövidítését.

A Liverpoolban és Glasgowban megtartott gyűlésen a tengerészek egyhangulag úgy döntöttek, hogy folytatják a sztrájkot. Hasonló elhatározásra jutottak a South-Shields-ra jutottak a South-Shields-ra megtartott gyűlésen.

Több laburista képviselő bejelentette tiltakozását a belügyminiszterrel, amiatt, hogy letartóztatták a sztrájkolókat egyik vezetőjét.

A sztrájk vezetői kijelentették, hogy az elnyomó intézkedések nem felelnek meg őket, tovább folytatják a harcot.

LONDON. (Agerpres). A tengerészsztrájk miatt jelenleg 181 hajó veszteség Anglia különböző kikötőiben. A sztrájkoló tengerészek mint ismeretes, béremelést és a munkahely csökkentését követelik.

Egy liverpooli nagygyűlésen több, mint ezer ember határozta el, hogy folytatja a sztrájkot. Hasonló határozatot fogadtak el a middlesboroughi sztrájkoló tengerészek.

A tengerészsztrájkhoz csatlakozott az Empress of France óceánjáró személyzete is. A hajó augusztus 25-én érkezett meg Liverpoolba.

Az amerikai lapok elítélik az USA álláspontját az Amerikai Államok Szervezetének külügyminiszeri értekezletén

NEW YORK. (Agerpres). Az amerikai lapok kommentálják a San Jose-i külügyminiszeri értekezlet lefolyását, s ennek kapcsán behatóan foglalkoznak Latin-Amerika kérdéseivel és az USA politikájával. Számos lap vélekedik úgy, hogy az amerikai külügyminisztérium próbálja igazolni az USA kubaiellenes agresszív akcióit. Reálisan ítélik meg a helyzetet főképpen a vidéki lapok, amelyek nem tartoznak a hivatalos körökhöz.

A Saint Louisban megjelenő Post Dispatch hangsúlyozza, hogy a latin-amerikai néptömök támogatják a forradalmi Kubát és az értekezletnek ezt nem szabad figyelmen kívül hagynia. A latin-amerikai or-

szágok — folytatja — a benemavakozás elve mellett vannak, s ez Castro mellett szól. Ilyen körülmények között aligha lehetnek hatékony lépéseket Kuba ellen.

A Yorki (Pennsylvania) Gazette és Daily egyebek között ezeket írja: „Az USA mindig szigorúan a „benemavakozás” politikája mellett volt, ha reakciós katonai diktatúráról volt szó, a haladók és kombattív rendszerekkel szemben azonban tevékenyen beavatkoztak a minősítési azokat a kereskedelmi egyezményeket, amelyeket Kuba Oroszországgal és Kínával kötött meg.”

Fidel Castro beszéde egy havanai gyűlésen

HAVANA. (Agerpres). TASZSZ: A havanai dolgozók palotájában ünnepi gyűlés volt abból az alkalomból, hogy a kubai forradalmi népszervezetek egysége szövetséges tömörültek.

A gyűlésen Fidel Castro miniszterelnök nagy beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a kubai egységes népszervezet megalakítása a nép újabb győzelmet jelent, újabb jelentős hozzájárulást a népi erő megőrzéséhez.

Fidel Castro kijelentette, hogy a háborús bűnösök és az ellenforradalmárok tudva azt, hogy nincs erejük szembeszállni az amerikai imperializmussal, a kubai külügyminisztériumban és az amerikai hadügyminisztériumban reménykednek. De Kubának megvan

az ereje ahhoz, hogy felvesse a harcot az ellenforradalommal és külföldi pártfogóival. Ezt az erőt nem csupán a kubai nép és Latin-Amerika népei képviselik, hanem az egész világ népei.

Fidel Castro hangsúlyozta: A kubai nép nem hisz többé az amerikai imperializmus hamis propagandájában, nem hisz az amerikai áldomokráciában, nem hisz az igazságról hangoztatott képmutató szavakban, az úgynevezett pánamerikai eszméknek, amelyeknek segítségével az USA elkendőzi elnyomó rendszert és azt a próbálkozását, hogy széthúzzát idegen elő Latin-Amerika népei között.

Továbbra is barátai leszünk a Szovjetunióval és a Kínai Népköztársasággal, mivel ezek az országok tetteikkel bizonyí-

tották be, hogy barátaink; ezzel szemben az amerikai imperializmus agresszív intézkedéseket tesz ellenünk. Népiünk szabad és mindenkor az is marad, népiünk barátja a szabad népeknek. A kubai nép mindenkor törekedni fog az összes népek felszabadítására. Termékeinket azoknak adjuk el, akik csereben saját termékeiket adják nekünk. Kuba már nem az USA gazdasági függvénye, soha többé nem is lesz az. Az ENSZ-ben nem fog mások parancsára szavazni. Olyan álláspontra fogunk helyezkedni, amit nemzeti méltóságunk és szuverenitásunk megkövetel.

A kubai forradalmi rendszer — mondotta a továbbiakban Fidel Castro — a legszolidárisabb rendszer az egész amerikai földrészen, mert nem a katonai kasztrók szuronyaira, sem pedig az oligarchia aranyára, hanem az igazságra, a nép döntő többségére támaszkodik. Most Kubában a nép kezében vannak a fegyverek. A kubai kormány a legszolidárisabb és a legbiztosabb kormány az egész amerikai földrészen, az egyetlen kormány, amely felfegyverezte a munkásokat és a parasztokat. Aki meg akar fosztani bennünket vívmányainktól, annak előbb ki kell ragadnia a fegyvert minden egyes kubai kezéből. A kubai nép azonban csak élete árán adja ki kezéből a fegyvert — mondotta Fidel Castro.

Hollandia Kommunista Pártja KB Politbúrójának nyilatkozata

HAGA. (Agerpres). A Der Warheid című lap közli Hollandia Kommunista Pártja KB Politbúrójának nyilatkozatát a Hollandia és Indonézia közötti diplomáciai kapcsolatok megszakítása ügyében.

Az indonéziai fél többször is hangsúlyozta — mondja a nyilatkozat —, hogy a holland kormány a választások támogatásáért az indonézai Köztársaság ellen fellépő ellenforradalmi erőket, mivel csapatokat és fegyvereket küldt Uj Guineába.

Hollandia Kommunista Pártja több ízben is tiltakozott az ellen — folytatja a nyilatkozat —, hogy csapatokat küldjenek Uj Guineába. Az amerikai imperialistáktól támogatott holland reakció a csapatok ere a területre küldésével azt célozza, hogy kielemezze a viszonyt Indonéziával és konfliktust provokáljon ki.

Hollandia Kommunista Pártja sajnálja ezeket az akciókat,

amelyek a diplomáciai kapcsolat megszakításához vezettek, s kijelenti, hogy az indonéziai való konfliktust közvetlen tárgyalások útján, vagy az Egyesült Nemzetek Szervezetének közbejöttével kell kiküszöbölni.

Angol-olasz tárgyalások Nyugat-Németországnak az „atomklubhoz” való csatlakozása kérdésében

RÓMA. (Agerpres). Az ANSA hírigénykés jelentése szerint, Herth, Anglia fő pestőre augusztus 22-én és 23-án Rómában tárgyal Fanfani olasz miniszterelnökkel és Segni külügyminiszterrel. A tárgyalások befejezése után közleményt adtak ki, amely rámutat arra, hogy „a miniszterek megvizsgálták a nemzetközi helyzetet és a Nyu-

gat előtt álló problémákat”. Az olasz és angol kormány rendkívüli fontosságot tulajdonít a nyugati katonai szövetségnek — mondja a közlemény.

A Presse című újság a tárgyalások eredményével kapcsolatban azt írja, hogy az olasz kormány nem szándékozik elhagyni Nyugat-Németországgal való csatlakozását „az atomklubhoz”, de jobbnak látja, hogy a várakozás álláspontjára helyezkedjen. A bonni kormányt tájékoztatták erről az álláspontról. Augusztus 22-én Segni ugyanezt Herth tudomására hozta. A lap rámutat arra, hogy az olasz kormány az elhatározása, amely szerint nem ellenzi Nyugat-Németországgal való csatlakozását, „ab-ból az aljas számításból fakad, amelyet már 1948-ban olasz illetékes körök politikai irányvonalnak tűntettek fel”. A lap hangsúlyozza: Az olasz kormány véleménye szerint, teljesen fölösleges elvi kifogást emelni az ellen, amit elkerülhetetlenül bekövetkező jobb volna az előállt helyzetben s saját maga részére is kicsikar-ni valamit.

Amerikai kémügynököket tartóztattak le a Német DK-ban

BERLIN. (Agerpres). Berlinben közleményt adtak ki, amely rámutat arra, hogy a Német Demokratikus Köztársaság Állambiztonsági Minisztériuma a Német Szövetségi Köztársaságban és Nyugat-Berlinben működő amerikai kémiszervezet okmányainak birtokába jutott. Az okmányok arról tanusodnak, hogy ezek a szervek kémkedést és aknákot küldtek a Német Demokratikus Köztársaság és

más szocialista országok ellen. Ezen okmányok alapján a Német Demokratikus Köztársaság állambiztonsági szerve az utóbbi időben letartóztatták az amerikai kémiszervezet 147 ügynökét.

Az állambiztonsági szervek rádióleadókészülékeket, különleges fényképezőgépeket, fegyvereket, hamis utleveleket és kémkedésre szolgáló más tárgyakat koboztak el a letartóztatottaktól.

Laoszi hírek

VIENTIANE. (Agerpres). A Patet Lao hangja elnevezésű rádióállomás közleményt továbbított, amelyben leleplezi a Laosz belügybe beavatkozó amerikai imperialistákat és délkelet-ázsiai székértőket.

Az USA és cinkosai — hangsúlyozza a rádió állomás — támogatják Noszaván klíkkjét, mégpedig az amerikai „segély” útján és fegyverszállítással. Ők voltak azok, akik arra buzdították Noszaván klíkkjét, hogy fegyveres erőket toborozzon és megtámadja a fővárost, megszüntesse Vientiane gazdasági blokádját és megkezdje a polgárháborút.

A rádió hírmagyarázója rámutat arra, hogy a thaiföldi

kormány csapatokat vont össze a Makong folyam mentén és felforgató ügynököket csempészett be laoszi területre. Ehhez még hozzá kell tenni azt is, hogy a thaiföldi kormány bejelentette: továbbra is a Szomszani Noszavár áruló kör-mányt ismeri el, amelyet a nép megdöntött.

Az imperialisták és székértőik akciói azonban növekvő felháborodást váltanak ki a laoszi nép és a többi béke-szerető népek sorában az amerikai imperialisták ellen és meg-erősítik a laoszi nép elszánt-ságát az imperialista mesterkedések elleni harcban.

Századosok jelenlét

Az Olimpiai Játékok második napja

hogy sikerült megelőzniük olyan erős válogatottakat, mint Anglia, Lengyel Népköztársaság, Bolgár Népköztársaság és Belgium.

Végeredmény: 1. Olaszország (Trappe, Fornoni, Cogliatti, Baletti). Az olimpiai bajnok ideje 2 óra 14 perc 33,5 másodperc. (Óra átlag 44,589 km). 2. Németország (Schur, Adler, Ha-gen, Lorke) 2 óra 16 perc 56,3 mp. 3. Szovjetunió (Kapitonov, Melehov, Petrov, Klejtov) 2 óra 14 perc 41,6 mp. 4. Hollandia 2 óra 19 perc 15,7 mp. 5. Svédország 2 óra 19 perc 16,3 mp. 6. Román Népköztársaság 2 óra 19 perc 18,9 mp. 7. Franciaország 2 óra 20 perc 36,3 mp. 8. Spanyolország 2 óra 21 perc 34,5 mp. 9. Svájc 2 óra 22 perc 0,9 mp. 10. Lengyel Népköztársaság 2 óra 23 perc 44 mp. 11. USA. 12. Argentína. 13. Ausztria. 14. Anglia. 15. Jugoszlávia. 16. Columbia. 17. Bolgár Népköztársaság. 18. Belgium stb. A dán csapatot, amely a versenyt két versenyzővel fejezte be, nem minősítették.

A Palazzo dello Sport ringjében folytatódott az ökölvívó selejtező mérkőzések. Délután két román ökölvívó Mircea Dobrescu és C. Gheorghiu győzelmet ért el. Mircea Dobrescu pontozással győzte le Jose Neves braziliai versenyzőt élénk mérkőzésben, amelyben a román versenyző bizonyult jobbnak. Mint ahogy a sajtóügynökségek jelentik, Dobrescu

megkísérelte, hogy kikapcsolja a harcból ellenfelet az első és harmadik menetben de José Neves bizonyítékát adta különleges ellenálló képességének és végig állta a küzdelmet. C. Gheorghiu egyhangúlag pontozással nyert Josue William ghanai versenyző ellen.

A vilázbála selejtező mérkőzések második találkozóán a Román Népköztársaság csapata az Egyesült Arab Köztársaság együttesével mérkőzött. A román csapat 5:0 (3:0) arányban győzött Zahan, Szabó, Blajec, Kroner és Grintescu góllaival. Szombaton a Román Népköztársaság csapata 22 órákor Japán együttesével mérkőzik. Franciaország csapata a selejtező mérkőzés utolsó találkozásán 3:2 (1:1) arányban győzött Belgium ellen.

Megkezdődött a kötöttfogású birkózóversenyek küzdelme is. Az első napon versenyzők közül harman győzelmet értek el. Dumitru Pirvulescu, Richard Wilson (USA) versenyzővel mérkőzött, akit pontozással győzött le. A román bajnok különösen a szőnyegen bizonyult jobbnak és így szerezte meg a győzelemhez szükséges pontokat. Ion Cernea tussal győzött a marokkói Michel Bernacoun ellen. Schultz ugyan-csak tussal győzött Gheorghe Don Calcas (Ausztrália) ellen. Egyéb eredmények: Fabra (Olaszország) pontozással győ-

zött Fritz (Olaszország) ellen. Caravajev (Szovjetunió) tussal győzött Twiten (Norvégia) ellen. Virupajev (Szovjetunió) döntetlenül mérkőzött Hans Marta (Ausztria) versenyzővel. Szajed (EAK) pontozással győzte le Jansent (Dánia).

Az Albano tavon tartották meg az első evezőversenyeket. A Román Népköztársaság képviselői a középdöntőbe jutottak. A Iacovici-Sidorov kettős a kenu és a 4x500 méteres kajak statfában (Anastasescu, Siderl, Todorov és Vernescu). Hasonlóképpen a középdöntőbe kerülték Leon Rottman kenu egyes és a kajak kettős.

Az öttusa versenyek első napján a lovasversenyeket benyújtották le. Eredmények: Sergio Ecobedeo (Mexikó) 1237 pont. A következő helyekre az itt felsorolt versenyzők kerültek: Lambert (USA) 1165, Luis (Argentína) 1158, Erhardt (Svájc) 1145, Tatrinov (Szovjetunió) 1138, Bauza (Argentína) 1135 stb.

Az olimpiai labdarúgó torna első eredményei: Magyar Népköztársaság—India 2:1 (1:0), Lengyel Népköztársaság—Tuniz 6:1 (3:1).

A kosárlabda mérkőzések során a következő eredmények adódtak: Magyar Népköztársaság—Japán 93:66, Szovjetunió—Mexikó 66:49, Lengyel Népköztársaság—Filippinaiak 68:68, Jugoszlávia—Bolgár Népköztársaság 67:62.

A gyeplabda olimpiai torna is megkezdődött, az első mérkőzésen Pakisztán 3:0 arányban győzött Ausztrália ellen.

A mélytengerek titkait kutatják a szovjet tudósok

VIZ — a tengerek és óceánok vize — borítja a földkerekség csaknem háromnegyed részét. Felszíne nyugodt, vagy viharos, hőmérséklete északon alacsony, délen magas, felszíni és mélytengeri vízáramlatok vizsik az északi hideg vizet délre, a déli meleg vizet északra. A Golf-áramlat felmelegíti Nyugat- és Észak-Európa éghajlatát, az Oja-Sio áramlat hideget hoz a távolkeleti partvidékekre.

Az óceánok mélyében kisebb-nagyobb emelkedések, hegynyulatok, síkságok és 10.000 méternél mélyebb árkok vannak. A tengerek fenekét vastag üledékek borítják, amelyek közeleket alkotnak. Egykori tengerek mélyében keletkeztek kősző és kőolajtelepek. A tengerek és óceánok milliárdnyi élőlényét táplálékul szolgál az embereknek.

Mindcukról még mindig csak nagyon keveset tudunk. Csak a legutóbbi időkben sikerült olyan műszereket és készülékeket szerkeszteni, amelyek segítségével megfigyeléseket végezhetünk a tengerek mélyében, talajmintákat vehetünk a tenger-fenekről, megismerkedhetünk a mélytengerek lakóival, folyamatosan megmérhetjük a tengerek mélységét, meg-

állapíthatjuk a tenger mélyvénének áramlását, stb.

A SZOVJETUNIO 12 különlegesen felszerelt hajót állított a tengerkutatás szolgálatába. Az Ob nevű, dieselmeghajtású jégtörő hajó, amelynek nevét a szovjet Antarktiszi-expedíciók világszerte ismertté tették, az első volt, amely a déli-sarki kontinens körül mélytengeri megfigyeléseket végzett.

Az Ob vizsgálatát során kiderült, hogy az Antarktiszi környékén a tenger víz vegyi összetétele rendkívül változó. Az Antarktiszi körülvívó kontinentális talajzat jóval mélyebben fekszik, mint a többi földrészeké (400–500 méterre, mintegy 200 méter helyett) és nyilvánvalóan vulkánikus eredetű. Igen nagy jelentőségű megállapításra vezettek az Ob vizsgálatát az óceánok közötti víz- és hőmérsékletcseré tekintetében.

A Vityaz nevű szovjet kutatóhajó négy utat hajtott végre a Csendes-óceánon. Ezek során megállapították, hogy a legfőbb melegítő tengeráramlatok utja évszakok szerint változik, ami nagy kihatással van a környező szárazföldek éghajlatára. A Vityaz megfigyelései megdöntötték egy mindaddig érvényesnek tartott hiedelmet — azt, hogy a tenger mélyében nincsenek áramlatok. A Vityaz tudósai megállapították, hogy ezer méter mélységben is vannak tengeráramlatok s ezek mozgási sebessége átlag 3,5–4

kilométer között mozog óránként.

SOROZATOS mélységmérésekkel új adatokat szereztek a Vityaz tudósai a Csendes-óceán fenékdomborzatáról is. Megállapították az óceán legmélyebb pontját (Mariana-árok 11.034 méter) s egész sor talajjellemzőt fedeztek fel, amelyeknek egyrésze kétségtelenül valamikor sziget volt s az idők folyamán elmerült az óceánban.

A kutatócsoport biológusai is jó munkát végeztek. Megfigyelték, hogy a trópusi tengerekben sokkal kisebb a plankton (a vízben lebegő apró élőlények) mennyisége, mint a mérsékelt övezetekben. Az expedíció több, mindaddig ismeretlen állatfajt fedezett fel. Gazdag állatgyűjteményben kiemelkedő helyet foglal el a Stylephorus nevű hal, amelyből mindaddig csupán két példányt sikerült kifogni.

NEHEZ körülmények között, a sarkvidékek hidegével, a trópusok forróságával, köddel, viharral dacolva végzik értékes munkájukat a szovjet óceánográfusok. Féradságos munkájuk nyomán eltűnnek a fehér folatok a tengerfenék térképeiről egyre jobban megismerjük a tenger vízföldrajzát, a szelek járását, az óceáni áramlásokat, a hőkezelődés törvényeit, az éghajlatot és az időjárás keletkezését, egyre nagyobb mértékben uraivá leszünk a természet erőinek.

Tartományunk megvalósításaiból

A resioal mozdony-gyár egyik munkacsarnoka.

Rádióaktív izotópok a termelés szolgálatában

Az RMP KB jelentése, amelyet Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs terjesztett a párt III. kongresszusa elé, meghatározza tudományos kutatóintézetünk feladatait is a tudományos kutatások továbbfejlesztése és a tudomány legújabb vívmányainak gyakorlati alkalmazása terén is.

Pártunk következetes marx-lenini gazdaságpolitikája eredményeként, szocialista iparunk rohamosan fejlődött. Jelentősen bővült ipari termékeink választéka, javult minőségük és már olyan bonyolult ipari berendezéseket is gyártunk, amelyek közül nem egy világvírszónyalában is felveszi a versenyt más, régi ipari hagyományokra visszatekintő országok termékeivel.

Hatékony népgazdaságfejlesztési tervünk grandiózus feladatai azonban megkövetelik, hogy továbbhaladjunk a megkezdett úton és egész tevékenységünk, minden képzőművészünk, a gyors technikai fejlődés előtt széles távlatokat nyitó irányba összpontosítsuk. Ebben

Irt: FLORIN CIORASCU, egyetemi tanár, az RNK Akadémiája Atomfizikai Intézetének helyettes igazgatója

a vonatkozásban a rádióaktív izotópok gyakorlati alkalmazása, központi feladataink közé tartozik.

Még nyolc éve sincs egészen, hogy első ízben esett szó az izotópok felhasználásáról, ma pedig alkalmazásuk kiterjedt az ipar, a mezőgazdaság, az orvostudomány, stb. fontosabb területeire. Az érc és a kőolaj kiemelése, a kohászatban, a fémek kopásának és korrozójának vizsgálatában, a vegyipar minden szektorában, a papír- és a textiliparban, a szilikátparban, a műanyagok, a tisztítóanyagok iparban, a gyógyszer- és élelmiszeriparban, a mezőgazdaságban, a vízgazdálkodásban és a talajmechanikában... mindentől a rádióaktív izotópok olcsóbb, gyorsabb és hatékonyabb eszközökkel pótolják az eddig alkalmazott módszereket.

A III. pártkongresszus dokumentumai hangsúlyozzák azt is, hogy kivált a kohászatban, a hő- és víztermelői üzemeltetésében, a vegyiparban, a cementgyártásban, a kőolajfeldolgozásban, a fűtésgazdálkodásban, az élelmiszeriparban, stb. széles körben állt kell tennünk a termelői folyamatok automatizálására. Minthogy az automatizálás a termelői folyamat meggyorsítását eredményezi, a mérési és ellenőrzési műveleteket is gyorsan kell lefolytatni anélkül, hogy ezért pontosságukból veszítenének. Eppen ezt biztosítják a rádióizotópok segítségével vezetett mérések. A rádióaktív izotópok lehetővé teszik, hogy érintés nélkül megállapítsák a szilárd és cseppfolyós anyagok vastag-

ságát és sűrűségét, a zárt tartályokban lévő folyadékok szintjét és mozgási sebességét.

Emlenünk kell, hogy a rádióaktív izotópok alkalmazása még mindig a fejlődés szakaszában van, noha kivált a Szovjetunióban, már ma is rendkívül mértékben elterjedt. Bizvást mondhatjuk, hogy alkalmazásuk számos formájában még csak most van kialakulóban a mérnökök, fizikusok, vegyészek ágyában. Kétségtelen, hogy az elkövetkező években a szakemberek még számos újabb lehetőséget fognak találni a rádióaktív anyagok sugárzásának felhasználására.

Országunkban értékes eredményeket értünk el a rádióaktív izotópok alkalmazásának csaknem valamennyi területén. A III. pártkongresszus dokumentumainak fényében persze ezek a sikerek csupán kezdetnek tűnnek. De az is komoly megvalósítás, hogy már lefejtettük az alapját a következő évek sokoldalú ilyenirányú tevékenységének.

Felhívunk az ipari dolgozók figyelmét a nyilvánvalóan hasznos új módszerekre. Lefektettük a hazai izotóptermelelt alapját és rövid időn belül megkezdjük rádióaktív anyagokat tartalmazó bonyolult vegyületek előállítását is.

Mind ezek jelentős mértékben kutatóintézetünk — közöttük az atomfizikai Intézet — tevékenységének köszönhetőek. Ezekre hárul az a feladat, hogy a népgazdaság valamennyi szektorában általánosítsák a rádióizotópok alkalmazását és ugyanakkor kiszélesítsék az ezzel kapcsolatos technikai lehetőségeket. Ez a támogatás lehetővé teszi majd az ipari termelés műszaki színvonalának növelését, a termelői folyamatok tökéletesítését, új, élenjáró technológiai eljárások bevezetését.

Új eljárás a fémiparban

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának a termelés műszaki színvonalának emelésére vonatkozó határozata rámutat arra, hogy: „Az összes népgazdasági ágazat műszaki fejlődésének biztosítása szempontjából kivételesen fontos szerep hárul a gépgyártóiparra. A hazai gyártmányú gépek, berendezések és felszerelések minőségétől függ legnagyobbrészt a termelői folyamatok műszaki színvonalát új vállalatunkban éppúgy, mint a meglévőekben, amelyeket újra felszerelünk és korszerűsítünk. Gépgyártó iparunknak ahhoz, hogy ezt a feladatot teljesítse, korszerűsíteni kell az elavult gépeket és berendezéseket, magastokú szerkesztési és üzemeltetési jellegűességgel, a világtechnika színvonalának megfelelő üzemeltetési és üzemeltetési gépek előállítását végezt.

Új gépek berendezések és felszerelések gyártását kell előkészíteni és megkezdni: kiváló tulajdonságú, rendeltetésű anyagokat (rozsdamentes és tüzelőacélokat, zsigorított anyagokat, műanyagokat, kerámiákat, anyagokat, stb.) kell felhasználni.

A határozatban említett zsigorított, vagy másképpen szín-

terizált anyagokat nem tömör fémekből, hanem fémporból állítják elő.

A fémporok metalurgiája nem ismer sem öntést, sem kovácslást, vagy forgácsolást. Itt azt a fémeket, amelyből a darabot

előállítják, porrá változtatják és ezt 2–5 tonna/súlyegységcentiméter nyomás mellett matricába préselik. Ezzel azonban az alkatrészek előállítását művelete még nem ért véget. A fémrészecskéket ugyanis igen szorosan kapcsolódniuk kell a szomszédos részecskékhöz. Ezt szolgálja a szinterizálás.

Felső képlünk a fémporok metalurgiája szerint készült alkatrészeket ábrázolja.

Alsó képlünk Nicolae Tirlouit, a bukaresti Metalurgiai Intézet munkatársát láthatjuk munka közben.

Alig tizenöt évvel ezelőtt még szinte halálos ítéletként hangzott ez a megállapítás: „beteg szív”.

A szív és a szívek világa sokáig „tiltott övezet” volt a sebészet számára. De a szervekben végmenő különböző folyamatok mélyreható tanulmányozása, a sebészeti technika és a műtétnek alkalmazott érzékelési módszerek tökéletesítése, az antibiótikumok felfedezése, valamint a kórházaknak újabb, jobb műszerekkel, készü-

Szív a sebész kezében

V. LEVIT professzor

lékekkel, gépekkel való ellátása a tiltott övezetbe is lehetővé tette a sebészek behatolását. Évtizedek munkájára, a legkülönbözőbb orvosi és szívi betegségek kezelésére volt szükség ahhoz, hogy a halálos betegségeket felbresszék a gyógyulás reményét.

A szívbetegségekkel szívós hármat vívó kivált sebészek között megérdemelt hírnév övezi A. A. Visnyevszkij, P. A. Kuprijanov, E. N. Meszalkin és B. V. Petrovskij szovjet professzorok, akik munkásságukért nemrég Lenin-díjat is kaptak.

A kitiintetettek egyike, Alexandrovics Visnyevszkij, híres „orvosdinasztia” sarja, aki atyjával munkáját folytatva, részletesen kidolgozta a helyi novokain-érzéketlenítés módszerét a legkülönbözőbb mellkasi műtétek esetére. A. A. Visnyevszkijnek sikerült a világon először (1953-ban) — helyi novokain-érzéketlenítéssel — kiszélesíteni a szív műtétjének alkalmazási körét.

A szív egynevezett „kék kór”-jában, vagy a „Falloit kór”-ban a vérnek csupán kis hányada jut át a tüdőn és telítődik oxigénnel. A beteg szervezet állandó „oxigénhiány”-ban szenved. Visnyevszkij professzor ezekben az esetekben összekötötte a vérkeringés nagy és kis körét s elsőként alkalmazta a Donyeckij-féle rczsdamentes

acélglyűrűt. Az arteria subclavia (kulsőcsont-alatti arteria)

meghosszabbításához pedig konzervált, tartósított hullatranszplantátumokat (átültetéshez szükséges érdarabokat) használt.

A modern sebészet egyik vívmánya a vértelenített „száraz” szíven végzett műtét. A szív két módszerrel „kapcsolható ki” a vérkeringésből: hipotermiával, vagyis a beteg 28–31 °C-ig történő lehűtésével, vagy mesterséges vérkeringési készülék alkalmazásával.

A Szovjetunióban P. A. Kuprijanov dolgozta ki elsőként, alapozta meg tudományosan s alkalmazta a hipotermiát, amely a beteg viszonylagos biztonságosságot nyújt a szív 8–10 perces vértelenítésére. Persze nem minden szívrendellenesség szüntethető meg ilyen rövid idő alatt, de a technika itt is segítségére siet az orvosnak; három évvel ezelőtt elkészült az első szovjet mesterséges vérkeringési készülék, amelyet Visnyevszkij professzor, nyomban sikeresen felhasznál a gyakorlatban.

A szívsebészet a legfiatalabb és legbonyolultabb orvostudományi ágazatok egyike. E. N. Meszalkin műanyagból készült szívbiliptyűt készített, B. V. Petrovskij műtétit eljárást dolgozott ki, amelynek „műanyag-ként” a beteg rekeszfalába nyílt a szívet; mind ezek rendkívül fontos határkövek a gyógyítás újabb eredményeit felvezető úton. E határkövek olykor rendkívül nehéznek tűnnek, de az idő múlásával mind megvalósíthatóvá válnak.

(Megjelent a „Szovjetunió” című folyóiratban)

Új olajkutató furóberendezés

Az olaj- és földgázlelőhelyek felkutatására használt furóberendezések nagy hátránya, hogy a talajminták kiemelésekor félbe kell szakítani a furást, ki kell húzni, szét kell szelni, majd ismét a furólyukba kell bocsátani a csőveket. Ezzel a módszerrel egy-egy telephely felkutatása hónapokig tart és nagyon költséges művelet. A Szovjetunió Geofizikai Kutató Intézetében most újfajta, oldalt furó műszert készítették, amelynek acélszárába két villanymotorból, olajszivattyúból, redukcióból és hidraulikus hengerből álló hajtóműrendszert építettek. Miután turbinával lyukat fúrtak a talajba, bevezetik a mintavevő berendezést, amellyel egyszerre 12–15 talajmintát lehet venni. A villamosáramot kábelen vezetik, a 3000 méter mélyre is lebozsátható ágrégáthoz. A berendezés lebozsátása, a mintavétel és a felhúzás összesen 30–40 percig tart. Az újfajta mintavevő berendezést egyelőre két változatban 150, illetve 110 mm-es csőátmérővel készítik, de már a 60 mm-es kis szendát is tervezték. Ezzel a módszerrel furólyukakként átlagosan 200 ezer rubel takarítható meg. Az új rendszerű furókat nversolaj- és szénlelőhelyek felkutatására használják majd.

Tudja-e, hogy...?

...a transzmissziós sziv sur-
lódása következtében igen nagy-
feszültségű elektromos töltések
jönnek létre, s emiatt néha ha-
talmos szikrázás figyelhető
meg. A legnagyobb eddigi meg-
figyelt szikra hossza elérte a
120 centimétert s hozzávetőle-
gesen 1 millió volt feszültség-
nek felelt meg.

...a kolibri madarak anyag-
csereje olyan gyors, hogy ha
6–8 óráig nem vennének ma-
gukhoz táplálékot, elpusztul-
nának. Ez azonban nem követ-
kezik be még éjjel sem. Ekkor
ugyanis a kolibri teste „kihűl”
(40–45 fokról a környező hő-
mérsékletére) s az anyagcsereje
sokkal lassabb.

...sokkal gyorsabban elő-
lehet hívni a fényképet, ha a
filmet ultrahanggal dolgozzák
meg — fedezte fel egy szakem-
ber kollektíva a Német Demok-
ratikus Köztársaságban.

...évegrostból készült ha-
lászbotot gyárt egy cserkész-
kial vállalat. Az új halászbot
sokkal könnyebb és tartósabb,
mint a bambusz.

...legutóbbi becslések sze-
rint mintegy 20 millió köbkilo-
méter jég van a földön. Ennek
90 százaléka az Antarktiszon
található.

...műanyagbetont készítet-
tek a Német Demokratikus Köz-
társaságban. Az újfajta beton,
amely cement, kavics és polivi-
niklerid oldat keverékéből áll,
rendkívül alkalmas vakolásra
és padlóburkolásra.

...a cigarettatűst szűrése
már 8.000 évvel ezelőtt isme-
retes volt: a mexikói indiánok
hatalmas szivarjaik egyik vé-
gét dohánynyal, másik végét pe-
dig gyapottal töltötték meg.

